

VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYEI
GYŰJTEMÉNY

MISERUHÁK

Kiadja a Magyar Diafilmgyártó Vállalat
Budapest, 1985

MISERUHÁK

A Veszprémi Püspökség Egyházmegyei Gyűjteményében a papi öltözetek, a különböző szertartásoknál használt ruhák korban, stílusban, műfajukban egyaránt gazdag változatosságot mutatnak. A legpompásabbak a kazulák, azaz a rómaiak tógájából kialakult és az eucharisztikus áldozat bemutatásánál használt miseruhák, melyek a magyarországi textilművészet kiemelkedő emlékei. A magyar koronázási palást is ilyen miseruha átszabásából készült.

CHASUBLES

The ecclesiastical vestments in the Diocesan Collection of the Veszprém Episcopacy, which were used at various ceremonies, show a rich variety in style, form and genre. The most magnificent ones which originate from the Roman toga and are worn at the Eucharistic sacrifice offerings are outstanding relics of Hungarian textile art. The Hungarian coronating cope was made by recutting one of the vestments of this kind.

MESSGEWÄNDER

Die Kirchliche Sammlung des Bistums Veszprém stellt Kleidung kirchlicher Würdenträger und Kleidungsstücke für verschiedene Zeremonien aus einzelnen Epochen in verschiedenen Stilen und Kunstrichtungen in reicher Vielfalt vor. Besonders prunkvoll sind die aus der Toga der Römer entstandenen und bei der Vorstellung des eucharistischen Opfers getragenen Messgewänder, welche hervorragende Zeugen der ungarischen Textilkunst sind. Auch der ungarische Krönungsmantel entstand durch Umarbeiten eines solchen Messgewandes.

1. **Miseruha.** Velence, 1472.
Vetési Albert veszprémi püspöknek, Mátyás király kancellárjának címerével.
2. **Dalmatika.** XVIII. század közepe.
A szertartásoknál segédkező papság (diakónus, szubdiakónus) ruhája.
3. **Miseruha.** Osztrák, 1760.
Mária Terézia királynő adománya Bíró Márton veszprémi püspöknek.
4. **Miseruha.** Magyar, XVIII. század.
Bőr, festett, nyomott mintával.
5. **Miseruha.** XVIII. század második fele.
Esterházy Károly egri püspök címerével.
6. **Miseruha.** XVIII. század második fele.
7. **Miseruha.** 1775.
A berhidai köznemesség adománya az új berhidai templomnak.
8. **Miseruha.** XVIII. század vége.
Hímzése magyar.
9. **Miseruha.** XIX. század eleje.
10. **Miseruha.** XIX. század közepe.
Zalai (Csácsbozsok) népi munka.
11. **A koronázási palást másolata.**
Az 1867. évi királykoronázás emlékére készült.
12. **Miseruha.** XIX. század.
Régi miseruha maradványainak felhasználásával készült népi munka.

1. **Chasuble.** Venice, 1472.
Ornated with the coat-of-arms of Albert Vetési, bishop of Veszprém, chancellor of King Mathias.
2. **Dalmatic.** The middle of 18th century.
Vestment of the priests assisting at the ceremonies (deacon, subdeacon).
3. **Chasuble.** Austria, 1760.
Donation by Maria Teresia to Márton Bíró, bishop of Veszprém.
4. **Chasuble.** Hungary, 18th century.
Leather with painted, printed pattern.
5. **Chasuble.** The second half of the 18th century.
With the coat-of-arms of Károly Esterházy, bishop of Eger.
6. **Chasuble.** The second half of the 18th century.
7. **Chasuble.** 1775.
Donation by the commonage of Berhida to the new church of Berhida.
8. **Chasuble.** The end of the 18th century.
With Hungarian embroidery.
9. **Chasuble.** The beginning of the 19th century.
10. **Chasuble.** The middle of the 19th century.
Folk art piece from Zala county (Csácsbozsok).
11. **Copy of a coronation robe.**
Made for the anniversary of the coronation ceremony in 1867.
12. **Chasuble** from the 19th century.
Folk art piece made using the fragments of an ancient vestment.

1. **Messgewand, Venedig, 1472** – mit dem Wappen von Albert Vetési, Bischof von Veszprém und Kanzler König Matthias!
2. **Dalmatika, Mitte des 18. Jahrhunderts** – Gewand eines bei der Liturgie helfenden Priesters – eines Diakons oder Subdiakons.
3. **Messgewand, österreichisch, 1760** – Stiftung von Königin Maria Theresia für den Veszprémer Bischof Márton Bíró.
4. **Messgewand, ungarisch, 18. Jahrhundert** – Leder, gefärbt, mit aufgedrucktem Muster.
5. **Messgewand, 2. Hälfte des 18. Jahrhunderts** – mit dem Wappen des Erlauer Bischofs Károly Esterházy.
6. **Messgewand, 2. Hälfte des 18. Jahrhunderts**
7. **Messgewand, 1775** – gestiftet der neuen Kirche von Berhida durch das Kompossesorat der Gemeinde.
8. **Messgewand, Ende des 18. Jahrhunderts** – ungarische Bestickung.
9. **Messgewand, Anfang des 19. Jahrhunderts**
10. **Messgewand, Mitte des 19. Jahrhunderts** – volkstümliche Arbeit aus Zala (Csácsbozsok).
11. **Nachbildung des Krönungsmantels** – angefertigt zum Gedenken an die Königskrönung des Jahres 1867.
12. **Messgewand, 19. Jahrhundert** – volkstümliche Arbeit gefertigt unter Verwendung der Überreste eines alten Messgewandes.

A diaképeken látható tárgyak megtekinthetők a Veszprémi Egyházmegyei Gyűjtemény kiállításán: Veszprém (Vár), Tolbuchin u. 33.

These objects can be seen on the exhibition of the Diocesan Collection of Veszprém.

Address: 33. Tolbuchin Street, Veszprém

Die an den Dia-Bildern sichtbaren Gegenstände sind auf der Ausstellung der Sammlung der Veszprémer Diözese zu besichtigen
Veszprém (Burg), Tolbuchinstrasse 33.

Fényképezte: Broczkó Tamás
A bevezetőt írta: dr. Dávid Katalin
A tárgyleírást készítette: Márton Antal
Szerkesztette: B. Zsédényi Judit

